

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno 361. Usque Ad Annum 395

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1758

VD18 90117786

§. 29. Templi Serapis Eversio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66032](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66032)

Sæculum IV.
A. C. 391.

§. XXIX.

Templi Serapis everfio.

Martyr.
Rom. 17.
Mart.

Theodosius Imperator, audita seditione Alexandrina, beatos se illos Christianos æstimare edixit, in hoc tumultu occisos, quod coronam Martyrii essent adepti; hos Ecclesias ut Martyres decima septima Martii honorat. Voluit Imperator, ut ipsorum intersectoribus venia concederetur, tum ne reorum supplicia Sanctorum Martyrium funestarent, tum ut parricidæ ad amplectendam Christianam Religionem allicerentur; at templa urbis Alexandria, inhumanae seditionis causam, destrui iussit. Episcopus Theophilus, qui impetraverat, ut hoc mandatum a Cæsare emanaret, juncta Evagrii Præfecti, & Romani Comitum opera, curam gessit, ut ad effectum deduceretur. Monachos quoque Alexandriam accersivit, qui ipsum precibus suis apud Deum adjuvarent. Responso deinde ab Imperatore accepto, omnis populus Paganus, æque ac Christiani convenere, ac si ad breve tempus ab armis abstinere condixissent. Lecto epistolæ initio, ubi Paganorum vana superstitio damnabatur, exclamarunt Christiani, & Gentiles terrore perculsi; quisque eorum latere, salutem inter Christianorum cuneos cupiebat. Multi, relicta Alexandria, in diver-

vit. Patr.
Rof. p. 572.
n. 63.

Ruff. II. 6.
22. 23.

sa loca aufugerunt. Inter hos fuere duo sæculum IV.
 Grammatici, qui post hæc Constantino- A. C. 391.
 poli docuerunt, quorum alter, nomine
 Helladius, Jovis Sacerdos, se jaçtabat,
 quod in seditione homines novem jugu-
 lasset; alter, nomine Ammonius, illius
 Simiæ Sacerdotio functus fuerat, quam
 Ægyptii velut Numen adorabant. Qui Soz. VII.
 Serapis templum custodiebant, fuga sa-
 luti suæ consuluerunt; ipse Olympus
 tergum vertit. Dicunt eum, nocte fu-
 gam præcedente, audivisse a quoquam
 in Templo *Alleluja* cantari, cum vero ne-
 minem videret, portas omnes clausas sci-
 ret, & præter hanc solam vocem, altissi-
 mum esset silentium, omen accepit, & se-
 creto Templo egressus, conscensa navi,
 in Italiam transvectus est; forte hoc pro-
 digium commentus, ut fugæ pudorem
 levaret.

Vetus vaticinium, incerto auctore, Ruff. II.
 in vulgo fidem invenerat, si Serapis Ido- c. 23.
 lum manu hominis violaretur, hiaturam
 illico terram, ruiturum Cœlum, & omnia
 in antiquum chaos revolvenda; hæc su-
 perstitio, prælecto Imperatoris Rescripto,
 populum aliquantis per cohibuit; at qui- Serapis.
 dam miles, jubente Episcopo Theophilo, Theod. V.
 manibus correptam securim toto corpo- c. 2.
 ris annisu in Serapis maxillam impegit;
 omnes Christiani, & Gentiles exclama-
 re; sed rediit animus; ictus geminat mi-
 les,

O o o s

les,

Sæculum IV. les, statuæ immanis genua succidens;
 A. C. 391. corrui illa, & in frustra secatur; dum caput amputatur, non modica glirium multitudo exsiliit, divisa membra per totam civitatem rapiuntur, & in flammam committuntur; truncus, qui supererat, in Amphitheatro combustus. Hic finis fuit celebratissimi Serapis adoratoribus suis presentibus, & una cum cæteris irridentibus.

Idolo destructo, templum demoliri cœperunt, idque usque ad fundamenta eversum, nempe illam struem solidam, cui insistebat, & quæ non facili labore obingentem lapidum magnitudinem deijci poterat; nihil ergo tanti ædificii nisi ruinæ supererant. Quibusdam lapidibus cruces incisæ conspiciantur, & Christiani, qui in Hieroglyphicis Ægyptiorum periti erant, id est, in eo Scripturæ genere, quam sacram habebant, ignaros docebant, hac figura apud Ægyptios vitam futuram denotari. Hæc res multis Paganorum occasio fuit Christianam fidem suscipiendi, eo lubentius, quod antiqua traditione tenerent, tunc Religionis suæ finem adfuturum, cum crucis figura apparuisset. Hinc Sacrificatores, & templorum Ministri, utpote cæteris eruditiones, exemplo in conversione ad fidem præibant. In qualibet urbis Alexandrinæ domo ad muros, ante fores, ante fenestras Serapis

Socr. V. c. 17. Sozom. VII.

Ruff. II. c. 19.

Serapis anaglypha euntibus occurrebant; Sæculum IV.
omnia sublata, nec ullo hujus, vel alte- A. C. 391.
rius Idoli signo remanente; in quorum
locum figura crucis depicta.

In hoc templo ulna, qua Nili ascen- *ibid. c. 30.*
sum annum mensurabant, servabatur,

quod beneficium Gentiles Serapi in ac-
ceptis referebant; hanc Julianus, semel
ablatam, illuc jusserat restitui. Dicebant
ergo Gentiles, jam Nilum non amplius
superantibus aquis ubertatem agris suis
illaturum; at vero plenius exundarunt
aquæ, quam aliis annis; imo ne senes
quidem tantam superiorum annorum fe- *Sup. l. XV.*
licitatem reminiscebantur. Illa mensura *S. 3.*

in Ecclesia rursus deposita, quo eam Con- *Sup. l. XI.*
stantinus multo ante deponi jusserat. *S. 33.*

Ubi ad aures Theodosii pervenit quæ- *Templum*
nam Alexandria acta essent, & quæ fuis- *Serapis.*

set mensura altitudinis aquarum; eleva-
tis in Cœlum manibus, gaudio exsiliens,
dixit: *gratias tibi ago, Jesu! quod ve-*
tus error sublatus sit, nec opus fuerit, ut
urbs vastissima ad abolendam superstitio-
nem susque, deque verteretur. Aliquot *Soz. VII.*
post annis, tardius, quam solebat, Nilus *c. 20.*

exundavit; Gentiles hujus rei causam
esse dicebant, quod Præfectorum manda-
tis fluvio sacrificia afferre pro more Ma-
jorum prohiberentur. Prætor metuens,
ne in seditionem prorumperent, quid fa-
ctu opus esset, Imperatorem, missa epi-
stola,

Sæculum IV. stola, consuluit; qui respondit in hunc
A. C. 391. modum: *vera Religio aquis Nili præbe-
 benda est, & abundantia, quam producant; utinam fluvius iste nunquam exundet, si
 terræ pinguedo incantationibus magicis, & sacrificiis cruentis emenda est!* haud
 multo post Nili undæ ita excreverunt, ut
 postquam altitudinem, post memoriam
 hominum summam, exæquassent, adhuc
 dum extollerentur; tunc vero plerique
 timere, ne Alexandria submergeretur, &
 Gentiles exclamare; Nilum ultima senes-
 cute ita debilitatum, ut aquas tenere
 non posset! Multi hac occasione ad fidem
 conversi.

Area, ubi templum Serapis steterat,
Ruff. II. c. 27. 28. expurgata, duæ ibi Ecclesiæ ædificatæ;
 in una earum S. Joannis Reliquiæ deposti-
 tæ, quæ ante triginta ferme annos, Julia-
 ni Imperatoris ætate, S. Athanasio allata
 fuerant. Vir doctus, cui nomen Sophro-
 nius, librum de destructione Serapis me-
 morabilem scripsit, quod S. Hieronymus,
 cujus plura opera Sophronius in Græcum
 sermonem transtulerat; testatur, atque
 posito hoc Auctore, Catalogum Scripto-
 rum Ecclesiasticorum finit, quem, ut ipse
 indicat, anno Theodosii decimo quarto,
 id est, anno 392. composuit.